

28-03-2012

Број: 05-05-1-893-2/12
Сарајево, 27. март 2012. године

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**- ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
- ДОМ НАРОДА**

Предмет. Сагласност за ратификацију споразума, тражи се

У складу са чланом 16. Закона о поступку закључивања и извршавања међународних уговора ("Сл. гласник БиХ", бр 29/00), достављамо вам ради давања сагласности за ратификацију:

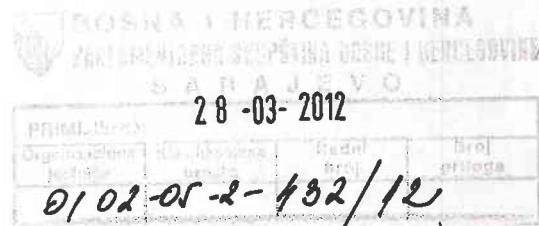
Допуна Финансијског споразума између Босне и Херцеговине и Европске комисије у погледу прекограничног програма Босна и Херцеговина – Црна Гора у оквиру ИПА компоненте прекограничне сарадње за 2008. годину. Споразум је потписала гђа Невенка Савић, директорица Дирекције за европске интеграције БиХ, 27. октобра 2011. године, у Сарајеву.

Будући да је Министарство финансија и трезора БиХ надлежно за провођење поступка за закључивање овог споразума, молимо вас да на састанке ваших комисија, односно сједнице Дома, поред представника Предсједништва БиХ, као предлагача, позовете и представника Министарства који посланицима, односно делегатима може дати све потребне информације о споразуму.

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

Ранко Нинковић

MFA-BA-MPP
Broj: 08/1-21-05-5-21022/11
Sarajevo, 13.03.2012. godine

PREDSJEDNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO 27.03. 2012.			
05	05-1	893	

PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

Predmet: Prijedlog Odluke o ratifikaciji Dopune Finansijskog sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije u pogledu prekograničnog programa Bosna i Hercegovina - Crna Gora u okviru IPA komponente prekogranične saradnje za 2008. godinu

U prilogu dostavljamo prijedlog Odluke o ratifikaciji Dopune Finansijskog sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije u pogledu prekograničnog programa Bosna i Hercegovina - Crna Gora u okviru IPA komponente prekogranične saradnje za 2008. godinu, koji je utvrdilo Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 2. sjednici održanoj 23.02.2012. godine, kako bi Predsjedništvo Bosne i Hercegovine provelo postupak u skladu sa odredbama člana 15.-17. Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora ("Službeni glasnik BiH", broj 29/00) i donijelo Odluku o ratifikaciji Dopune navedenog Finansijskog sporazuma.

Dopuna Sporazuma je potpisana 27. oktobra 2011. godine u Sarajevu.

Potpisnici su: u ime Bosne i Hercegovine g-đa Nevenka Savić, direktorica Direkcije za evropske integracije BiH, a u ime Evropske komisije g-din Pierre Mirel, direktor Generalnog direktorata za proširenje, Evropska komisija.

Podsjećamo da je Predsjedništvo Bosne i Hercegovine donijelo Odluku o prihvatanju Dopune Finansijskog sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije u pogledu prekograničnog programa Bosna i Hercegovina - Crna Gora, u okviru IPA komponente prekogranične saradnje za 2008. godinu i određivanju potpisnika, na 13. redovnoj sjednici, održanoj 10. oktobra 2011. godine.

S poštovanjem,

Prilog: kao u tekstu

MINISTAR

dr. Zlatko Lagumdžija

ДОПУНА ФИНАНСИЈСКОГ СПОРАЗУМА

ИЗМЕЂУ

БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

И

ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ

**У ПОГЛЕДУ ПРЕКОГРАНИЧНОГ ПРОГРАМА
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА – ЦРНА ГОРА**

**У ОКВИРУ ИПА КОМПОНЕНТЕ ПРЕКОГРАНИЧНЕ САРАДЊЕ
ЗА 2008. ГОДИНУ**

ДОПУНА

Финансијског споразума у погледу прекограничног програма Босна и Херцеговина – Црна Гора у оквиру IPA компоненте прекограничне сарадње за 2008. годину, који је првобитно закључен 09. априла 2009. године између Босне и Херцеговине и Европске комисије

Обзиром да је

- a) Европска комисија 31. јула 2008. (Одлуком С(2008)3991) усвојила прекогранични програм између Босне и Херцеговине и Црне Горе за 2008. годину. Финансијски споразум је закључен 09. априла 2009. године између Босне и Херцеговине и Европске комисије за спровођење програма.
- b) Прекогранични програм спроведен кроз позиве за понуде. Продужење крајњег рока за уговарање за Одлуку из 2008. је неопходно да би се омогућило коришћење остатака средстава насталих из првог позива за понуде. Стога је Одлука Комисије из 2008. године допуњена Одлуком Комисије о спровођењу С(2011)2411 од 04. априла 2011. године, којом се крајњи рок за уговарање продужава.
- c) Допуна Финансијском споразуму ће стога да буде закључена у складу са Одлуком Комисије С(2011)2411.

Члан 1.

Додатак А1 Споразума о финансирању замјењује се Анексом Одлуке Комисије о спровођењу С(2011)2411.

Члан 5. се мијења као што слиједи:

1. Став (1) се замјењује сљедећим:
  - (1) Појединачни уговори и споразуми којима се спроводи овај Споразум биће закључени најкасније до 09. априла 2012. године.
2. Став (2) се брише.
3. Став (3) остаје непромијењен.

Члан 2.

Сви остали услови Финансијског споразума остају непромијењени.

Потписано, за и у име Босне и Херцеговине, у Сарајеву, дана 27. октобра 2011. године
Г-ѓа Невенка Савић, *с.р.*, NIPAC, Дирекција за европске интеграције БиХ

Потписано, за и у име Европске комисије, у Бриселу, дана 15. јуни 2011. године
Pierre Mirel, *с.р.*, директор, Генерални директорат за проширење, Европска комисија

ДОДАТАК
ФИНАНСИЈСКИ ПРИЈЕДЛОГ ПРЕКОГРАНИЧНОГ ПРОГРАМА ЗА БОСНУ И
ХЕРЦЕГОВИНУ И ЦРНУ ГОРУ ЗА 2008. ГОДИНУ

1. ИДЕНТИФИКАЦИЈА

Корисници	Босна и Херцеговина и Црна Гора
CRIS број	Босна и Херцеговина 2008/019-937 Црна Гора 2008/019-937
Година	2008.
Трошкови	Босна и Херцеговина: 0,5 милиона € Црна Гора: 0,6 милиона € Укупна вриједност средстава из ИРА-е: 1,1 милион €
Оперативне структуре	Босна и Херцеговина: Дирекција за европске интеграције Република Црна Гора: Секретаријат за европске интеграције
Носилац реализације	За Босну и Херцеговину/Црну Гору: Европска комисија
Крајњи рок за закључивање споразума о финансирању:	Најкасније до 31. децембра 2009.
Крајњи рок за закључивање уговора:	3 године након датума закључивања споразума о финансирању. Нема рока за пројекте ревизије и оцјене који су обухваћени овим споразумом о финансирању, као што је наведено у члану 166(2) Финансијске уредбе Ови датуми се примјењују и на суфинансирање државе.
Крајњи рок за извршење уговора:	2 година након истека крајњег рока за потписивање уговора. Ови датуми се примјењују и на суфинансирање од стране државе.
Шифра сектора	33210, 43040, 14010
Буџетске ставке	22.020401
Руководиоци програма:	За Босну и Херцеговину: DG ELARG јединица С.1 За Црну Гору: DG ELARG.С.2
Руководиоци реализације:	Оперативна одјељења делегација Европске комисије у Босни и Херцеговини и Црној Гори

2. ПРЕГЛЕД

2.1. Увод

2.1.1. Процес програмирања

Програм прекограничне сарадње између Босне и Херцеговине и Црне Горе биће реализован у периоду између 2007. и 2013. Овај стратешки документ је утемељен на

заједничком раду ове двије државе на стратешком планирању, а такође представља и резултат интензивног процеса савјетовања са локалним актерима и потенцијалним корисницима.

Програм ће да се реализује у обе државе на основу централизованог управљања. Државни органи у ове двије државе граде капацитете и раде на акредитацији структура задужених за реализацију да би се у току програмирања, у најкраћем могућем року, прешло на децентрализовано управљање.

Процес програмирања је трајао од децембра 2006. до маја 2007. године. Државни органи и оперативне структуре су добиле помоћ за програмирање од пројекта “Јачање институција за прекограничну сарадњу” (СВІВ), регионалног пројекта који финансира Европска унија.

2.1.2. Списак квалификованих програмских подручја

Квалификовано програмско подручје у Босни и Херцеговини покрива 14.032.82 км² и има 593.148 становника у 33 општине. Ово представља 27.24 % територије Босне и Херцеговине и 49,19 % становништва.

Квалификовано програмско подручје у Црној Гори покрива 8.784 км² и има 301.489 становника у 12 општина. Ово представља 63,60% територије Црне Горе и 48,6 % становништва.

2.2. Глобални циљ(еви) програма

Подстицати заједнички одрживи развој прекограничног подручја, његових привредних, културних, природних и људских ресурса и потенцијала путем јачања капацитета људских ресурса и заједничких институционалних мрежа између локалних заједница и локалних приватних и јавних актера.

2.3. Оса приоритета, релевантне мјере и њихови конкретни аспекти у погледу реализације буџета за 2008. годину

Приоритети и мјере дефинисани у овом програму прекограничне сарадње структурирани су тако да поштивају и обезбјеђују реализацију конкретних циљева.

2.3.1. Приоритет I: Подржати стварање заједничког социоекономског окружења за људе, заједнице и привреду програмског подручја

2.3.1.1. Мјера I.1. Иницијативе за прекогранични привредни развој са нагласком на туристичком и руралном развоју

Јачање економског развоја програмских подручја изискује, како је приказано у SWOT анализи, успостављање координисаних активности којима се подстиче сарадња на изградњи људских ресурса између свих сектора, те стварање основних механизма и инструмената за промовисање инвестиција и стимулисање привредног развоја. Већина интервенција којима се учвршћује привредна сарадња биће повезана са туристичким, пољопривредним и сектором заштите околиша и биће усмјерена на искориштавање локалних прекограничних могућности. Поред тога, опште интервенције ће да утичу и на повећавање могућности за запошљавање у приватном сектору и мобилност радне

снаге. Ово мора да се одржава повећањем капацитета приватних и јавних правних лица која ће да буду укључена у анализу локалне ситуације при разматрању нових стратегија, као и у процес доношења одлука. Коначно, привредни развој мора да се одржава малим инвестицијама усмјереним на побољшање постојеће инфраструктуре која би имала конкретно дјеловање на услуге, туризам, пословање, трговину и саобраћај у квалификованом програмском подручју.

Слиједи провизорни списак интервенција које би могле да буду на располагању у оквиру ове мјере:

- стварање пословних мрежа и механизма за пренос знања, углавном у туристичком и пољопривредном сектору;
- развој нових туристичких производа/услуга са јасним прекограничним идентитетом;
- развој пословних информационих стратегија, услуга и пратећих активности (попут база података, интернетских страница) усмјерених ка предузетницима који су активни у програмским подручјима;
- развој консултантских услуга за покретање дјелатности, планирање дјелатности, пренос технологија, патенте, сертификарање, правне послове, финансије и тржишне стратегије (нпр. нови производи, етикетирање и квалитет);
- развој прикладних и одрживих видова еколошког туризма и пољопривреде;
- идентификација и развој алтернативних привредних активности (еколошке производње, традиционалних заната);
- оснивање и одржавање узајамних образовних програма преко обука, конференција и семинара, те израда заједничког програма и стандарда за обучавање;
- унапређење регионалних служби за оспособљавање и стручне спреме потребне за привредни развој пограничне регије;
- развој ситне инфраструктуре за модернизацију и опремање тржишних простора, просторија и објеката за успостављање малих предузећа;
- умрежавање малих и средњих предузећа и успостављање прекограничних групација;
- развој ситне инфраструктуре којом се повећава приступачност ових области;
- унапређење јавних комуналних услуга које служе за подршку туристичком сектору;
- пренос стручних знања и интегрисање јачања институција/капацитета, углавном у погледу социјалних и привредних питања;
- израда заједничких стратегија, планова прекограничног саобраћаја, студија и концепта на којима се заснивају крупне инвестиције.

2.3.1.2. Мјера I.2. Иницијативе за еколошки развој, углавном у циљу заштите, унапређења и управљања природним ресурсима.

Циљ ове мјере је подршка заједничким интервенцијама на заштити природних ресурса и унапређењу животне околине ради одрживог развоја читавог квалификованог програмског подручја. Ове активности биће блиско повезане са развојем туризма као алтернативне привредне дјелатности.

Отворена листа провизорних поступака обухваћених програмом обухвата сљедеће:

- заједнички истраживачки пројекти, студије, концепти и информисање/образовање у вези са заштитом, унапређењем и управљањем природним ресурсима;
- образовање и пренос стручних знања из области заштите животне околине;
- очување и ширење природног и културног наслијеђа;
- унапређење заједничког управљања и подршка институцијама за управљање водама и отпадом;
- доношење планова за спречавање загађења у пограничним подручјима и за ефикасне системе праћења квалитета ваздуха, воде и тла;
- стварање и јачање капацитета за спречавање потенцијалних елементарних непогода (укључујући пожаре и поплаве);
- израда и реализација политика за коришћење обновљивих извора енергије.

2.3.1.3. Мјера I.3. Социјална кохезија и културна размјена путем институционалних и личних интервенција.

Циљ ове мјере је приближавање заједница кроз дугорочна партнерства и умрежавање организација цивилног друштва, стручних удружења, локалних органа власти и институција као што су школе, факултети и истраживачки центри. Овом мјером ће да се допринесе стварању контакта на разним нивоима и секторима активности којима се подстиче прекогранична сарадња у областима привреде, културе, образовања и спорта.

Списак који слиједи представља само преглед у којем се провизорно дају главне квалификоване активности:

- активности којима се подржава социјални и културни проток информација и комуникација међу заједницама у квалификованим програмским подручјима;
- културна размјена међу младим људима, умјетницима, спортске активности, народне активности и сличне активности;
- иницијативе на образовању и оспособљавању, укључујући и широк спектар активности, нпр. промовисање мобилности грађана, академске мреже иновативних образовних пројеката, промовисање доживотног учења за све грађане;
- промотивни догађаји у социјалном и економском пољу, нпр. сајмови и изложбе;
- друге активности којима се промовише социјална укљученост, што обухвата размјену информација, заједничке студије и истраживања.

Потенцијални корисници ове три мјере могу бити:

- државни органи/институције које су активне у квалификованом програмском подручју;
- локалне власти и њихове институције;
- развојне агенције;
- туристичке и културне организације/удружења;
- организације за подршку локалним предузећима;
- мала и средња предузећа
- организације (укључујући НВО) за заштиту природе;
- културна удружења,
- невладине организације;
- јавна и приватна лица која пружају подршку радној снази; јавни органи одговорни за водопривреду;
- школе, колеџи, универзитети, укључујући институције за стручно и техничко оспособљавање.

Мјере ће се реализовати преко шема додјеле бесповратне помоћи.

2.3.2. Приоритет II: Техничка помоћ за повећање административног капацитета у погледу управљања и реализације програма прекограничне сарадње

Техничка помоћ ће се реализовати путем двије мјере.

2.3.2.1. Мјера II.1. Управљање програмом, надзор и евалуација

Техничка помоћ ће да се користи као подршка раду државних оперативних структура (OS) и Заједничког надзорног одбора (JMC), чиме ће да се осигура ефикасно спровођење, праћење и вредновање, као и оптимално коришћење ресурса. Ово ће да се постигне путем успостављања и функционисања заједничког техничког секретаријата (JTS) у Босни и Херцеговини, те његове испоставе у Црној Гори. JTS биће задужен за редовно управљање програмом и биће одговоран OS-у и JMC-у.

2.3.2.2. Мјера II.2. Информисање о програму и публицитет

Конкретан циљ ове мјере је упознавање државне, регионалне и локалне заједнице, као и генерално читаве популације у програмском подручју са програмом. Њоме се подржавају и активности на информисању на државном нивоу како би грађани обе државе били обавијештени о програму.

Индикативан распоред и износи за реализацију ових мјера:

Мјере I.1, I.2 и I.3 биће реализоване преко шема додјеле бесповратне помоћи. Примјењиваће се основни критеријуми за избор и додјелу средстава, који су дати у практичном водичу (PRAG) кроз уговорне процедуре за спољну помоћ ЕК. Детаљни критеријуми за избор и додјелу средстава даће се у позиву за подношење приједлога – пакет за подношење пријаве (смјернице за подносице пријава). Предвиђено је да позиви

за подношење приједлога, у укупном износу који обухвата средства из IPA-е и суфинансирање од стране државе, од око 1.164.705 милиона €, буду објављени у другом кварталу 2009. године.

Мјере II.1 и II.2, које обухватају техничку помоћ, реализураће се преко појединачних директних уговора о бесповратној помоћи, без позива за подношење приједлога, који ће да се закључе између Европске комисије и релевантних државних органа, у складу са чланом 168. 1. (ц) Правилника о примјени Финансијске уредбе, узимајући у обзир да релевантни државни органи, тј. координатор програма прекограничне сарадње у складу са чланом 22. (2) (б) Правилника о реализацији IPA-е и оперативне структуре уживају *де фацто* монопол у спровођењу прекограничног програма. Могуће је подуговарање за активности обухваћене уговорима о директној бесповратној помоћи. Уговори о директној бесповратној помоћи у укупном износу од 129.412 € могу да се потпишу чим се закључе споразуми о финансирању. Средства додијељена из IPA-е за мјере II.1 и II.2 биће комплетирана укупним средствима од 19.412 € у облику суфинансирања од стране државе које обезбјеђују власти обе државе.

Позиви за подношење приједлога биће припремљени уз техничку помоћ по оси приоритета II овог програма. Техничком помоћи нарочито ће да се финансира функционисање заједничког техничког секретаријата (ЈТС) који ће, *интер алиа*, да састави смјернице за подносиоце пријава уз позив за подношење приједлога под надзором Заједничког надзорног одбора (ЈМС).

Потенцијалне бојазни могу да се јаве због недостатка капацитета апсорпције у смислу генерисања пројекта од стране локалних актера. Овом ће да се приступи путем теренских активности у склопу осе техничке помоћи да би се програм објаснио потенцијалним корисницима.

Активности предвиђене овим програмом израђене су на основу SWOT анализе (јаке стране, недостаци, могућности и пријетње) у Анексу 2 ове финансијске одлуке, узимајући у обзир ограниченост додијељених финансијских средстава. Суфинансирање гарантира да ће да се поштују ЕУ принцип додатности.

2.4. Преглед досадашњих и текућих искустава у прекограничној сарадњи, укључујући стечено искуство и координацију донатора (уколико је примјенљиво)

2.4.1. Досадашња искуства

Обзиром на то да је била дио државне заједнице Србије и Црне Горе, Црна Гора има ограничена искуства у прекограничној сарадњи. Босна и Херцеговина има ограничена искуства обзиром на то да је учествовала само у Јадранском прекограничном програму са Италијом.

2.4.2. Извучене поуке

Искуства из досадашње прекограничне сарадње указују на то да прије покретања одређених активности највећи значај има солидна припремна фаза. Да би прекогранична сарадња била ефикасна, кључно је добро познавање правила и процедура, постојање одговарајућих капацитета и функционалних управљачких органа.

Резултати тематских евалуација PHARE програма прекограничне сарадње 1999. - 2003. биће узети у обзир.

2.4.3. Координација донатора

У складу са чланом 20. Уредбе о IPA-и и чланом 6. (3) Уредбе о реализацији IPA-е, ЕК је тражила од представника држава чланица и локалних међународних финансијских институција у Босни и Херцеговини и Црној Гори да дају своје коментаре на нацрт прекограничног програма, који је предан Комисији.

2.5. Хоризонтална питања

Заједничке пријаве мораће да обухвате оба дијела пројекта и испуне сљедеће критеријуме:

- да користе партнерима са обје стране границе,
- да подрже везе између релевантних институција и организација са обје стране границе,
- да подрже равноправно учешће жена и маргинализованих група,
- да испуњавају посебне потребе националних мањина,
- да буду еколошки одрживи,
- пројектни партнери треба да успоставе договорене механизме координације да би преко њихове реализације синхронизирали заједничке пројекте.

2.6. Услови

- Реорганизација оперативних структура (OS) у свакој држави: постојеће OS су успостављене са сврхом припреме програма прекограничне сарадње. Реализација програма ће можда да изискује другачију поставку.
- Успостављање Заједничког надзорног одбора.
- Успостављање и организовање заједничког техничког секретаријата у Босни и Херцеговини и његове испоставе у Црној Гори.
- Именовање релевантног особља за учешће у обучавању, ИНФО данима и праћењу.

2.7. Референтне вриједности

	Н	Н+1 (кумулативно)	Н+2 (кумулативно)
Споразум о директној бесповратној помоћи у Босни и Херцеговини		1	
Споразум о директној бесповратној помоћи у Црној Гори		1	

Број заједничких позива за подношење приједлога објављених у Босни и Херцеговини и Црној Гори		3	
Стопа закључених уговора (%) у Босни и Херцеговини		100	
Стопа закључених уговора (%) у Црној Гори		100	

* Н је дан закључивања финансијског споразума

2.8. Мапа пута за децентрализовање управљања фондовима ЕУ-а без *ex ante* контроле од стране Комисије

У складу са чланом 8. став 4. тачка ц Уредбе о реализацији IPA-е, држава корисница ће да успостави мапу са индикативним референтним вриједностима и роковима за постизање децентрализовања без *ex ante* контроле од стране Комисије

Савјет министара **Босне и Херцеговине** разматра ревизију Стратегије за спровођење децентрализованог система реализације у БиХ (DIS). Радна група задужена за овај систем састајала се једном мјесечно и анализирала је план обуке за Државни фонд и Централну јединицу за финансије и уговарање (CFCU). Запошљавање првих кадрова је завршено и обука је у току. За преостала радна мјеста објављен је конкурс. Именовани су државни службеник за одобравање и Државни фонд. Дирекција за европске интеграције има за циљ да се процес акредитације заврши до фебруара 2009. године. IPA 2008 користиће се као помоћ у процесу акредитације за DIS.

У **Црној Гори** активности које ће коначно да доведу до одобравања децентрализовања са *ex ante* контролама налазе се у прелиминарној фази. Детаљан, конкретан план и распоред рокова за децентрализовање с *ex ante* контролама успоставиће држава корисница, у складу са смјерницом Комисије, у "Мапи за DIS" и уз помоћ SIGME. Влада треба да усвоји Стратегију за DIS. IPA ће да помогне њену примјену, а предвиђа се да ће Црној Гори DIS бити одобрен у периоду од три године.

3. БУЏЕТ ЗА 2008. ГОДИНУ

3.1. Индикативне финансијске табеле за Босну и Херцеговину за 2008. годину

	ЕУ – IPA помоћ		Учешће државе		Укупно (IPA плус учешће државе)	
	EUR	% ⁽¹⁾	EUR	(%) ⁽¹⁾	EUR	(%) ⁽²⁾
Оса приоритета 1	450.000	85	79.411	15	529.411	100
Оса приоритета 2	50.000	85	8.824	15	58.824	100
УКУПНО	500.000	85	88.235	15	588.235	100

⁽¹⁾ *Изражено у % укупне IPA-е (IPA плус учешће државе) (колона (ц))*

⁽²⁾ *Изражено у % укупног износа за колону (ц). Показује релативан пондер сваког приоритета у односу на укупна средства (IPA + учешће државе)*

3.2. Индикативне финансијске табеле за Црну Гору за 2008. годину

	ЕУ – IPA помоћ		Учешће државе		Укупно (IPA плус учешће државе)	
	EUR	% ⁽¹⁾	EUR	(%) ⁽¹⁾	EUR	(%) ⁽²⁾
Оса приоритета 1	540.000	85	95.294	15	635.294	100
Оса приоритета 2	60.000	85	10.588	15	70.588	100
УКУПНО	600.000	85	105.882	15	705.882	100

⁽¹⁾ *Изражено у % укупне IPA-е (IPA плус учешће државе) (колона (ц))*

⁽²⁾ *Изражено у % укупног износа за колону (ц). Показује релативан пондер сваког приоритета у односу на укупна средства (IPA + учешће државе)*

3.3. Принцип суфинансирања за пројекте који се финансирају у оквиру програма

Учешће Заједнице израчунато је у односу на дозвољене расходе, што се, у случају програма прекограничне сарадње Босне и Херцеговине и Црне Горе, базира на укупним расходима, као што је договорено с адржавама учесницама и зацртано у прекограничном програму.

Учешће Заједнице на нивоу осе приоритета износи највише 85 % дозвољених расхода.

Примјењују се одредбе члана 90. Уредбе о реализацији IPA-е.

4. НАЧИНИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ

4.1. Метод реализације

Овај програм реализираће Европска комисија на централизованом основу у складу са чланом 53а Финансијске уредбе¹ и одговарајућих одредби Правилника о примјени².

Код централизованог управљања улога Комисије у избору активности у оквиру прекограничног програма између земаља корисница наведена је у члану 140. Уредбе о реализацији IPA-е.

4.2. Општа правила за набавку и процедуре за додјелу бесповратне помоћи

Набавка се врши у складу са одредбама Дијела 2 Главе IV Финансијске уредбе и Дијела 2 Главе III Поглавља 3 припадајућег Правилника о примјени³, као и правилима и

¹ Уредба 1605/2002 (OJ L 248, 16.9.2002., стр.1.) измијењена Уредбом (ЕС, Euratom) бр. 1995/2006 (OJ L 390, 30.12.2006., стр. 1).

² Уредба 2342/2002 (OJ L 357, 31.12.2002., стр. 1) са посљедњим измјенама из Уредбе (ЕС, Euratom) бр. 478/2007, (OJ L111, 28.04.2007., стр. 1).

процедурама за уговарање услуга, материјала и радова који се финансирају из општег буџета Европских заједница у циљу сарадње са трећим земљама, које је Комисија усвојила 24. маја 2007. године [C(2007)2034].

Процедуре додјеливања средстава бесповратне помоћи водиће се у складу са одредбама Дијела I Поглавље VI Финансијске уредбе и Дијела I Поглавље VI припадајућег Правилника о примјени.

Тамо гдје је потребно, Комисија такође примјењује стандардне обрасце и моделе којима се олакшава примјена наведених правила, а које су дате у "Практичном водичу кроз уговорне процедуре за спољне активности ЕЗ" ("Практични водич"), који буду објављени на интернетској страници ЕуропаАид⁴ на дан покретања набавке или процедуре додјеле бесповратних средстава.

4.3. Процјена утицаја на животну околину и очување природе

Све инвестиције ће да се изврше у складу са одговарајућим прописима Заједнице који се односе на заштиту животне околине.

Процедуре оцјене утицаја на животну средину, као што је регулисано у Директиви ЕИА⁵ у цијелости се примјењују на инвестиционе пројекте у оквиру IPA-е. Уколико није дошло до потпуног преузимања Директиве ЕИА, процедуре требају да буду сличне онима које горе поменута Директива уводи.

Ако је извјесно да ће пројекат утицати на локације од значаја за очување природне средине, извршиће се одговарајућа процјена очувања природне средине која је еквивалентна оној из члана 6. Директиве о стаништима, која се мора документовати⁶.

5. ПРАЋЕЊЕ И ОЦЈЕЊИВАЊЕ

5.1. Праћење

Реализацију прекограничног програма пратиће Заједнички надзорни одбор из члана 142. Уредбе о реализацији IPA-е, који ће да успоставе земље кориснице и који укључује и представнике Комисије.

У Босни и Херцеговини/Црног Гори Комисија може, по потреби, да предузме све радње које сматра потребним за праћење програма.

5.2. Оцјењивање

---

³ Видјети фусноте 1 и 2 у претходном тексту.

⁴ Садашња адреса:

http://ec.europa.eu/europeaid/work/procedures/implementation/practical_guide/index_en.htm

⁵ Директива Савјета 85/337/ЕЕС од 27. јуна 1985. о процјени ефеката одређених јавних и приватних пројеката на животну околину (ОЈ L 175, 5.7.1985., стр. 40. Директива допуњена Директивом Савјета 2003/35/ЕС, ОЈ L 156, 27. 12. 2007., стр. 17.

⁶ Директива Савјета 92/43/ЕЕС од 21. маја 1992. о очувању природних станишта и дивље фауне и флоре (ОЈ L206, 22.7.1992.). Директива допуњена Уредбом (ЕС) бр. 1882/2003 (ОЈ L284, 31.10.2003., стр. 1)

Програм је предмет оцјењивања у складу са чланом 141. Уредбе о реализацији ИРА-е у циљу унапређења квалитета, ефективности и досљедности помоћи из средстава Заједнице, као и стратегија и реализације програма.

6. РЕВИЗИЈА, ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА, МЈЕРЕ ПРОТИВ ПРЕВАРЕ

Рачуни и операције свих страна укључених у реализацију овог програма, као и сви уговори и споразуми на основу којих се овај програм реализује, предмет су, с једне стране, надзора и финансијске контроле Заједнице (укључујући Европску канцеларију за борбу против преваре), која може да врши провјере по свом нахођењу, било сама или путем вањског ревизора, или, са друге стране, ревизије од стране Европског ревизорског суда. Ово обухвата мјере као што су *ex ante* верификовање тендерске процедуре и уговарања од стране Делегације у земљи корисници.

Да би се обезбједила ефикасна заштита финансијских интереса ЕУ-а, Комисија (укључујући Европску канцеларију за борбу против преваре) може да врши провјере и инспекцију на лицу мјеста у складу са процедурама предвиђеним Уредбом Вијећа (ЕЦ, Еуратом) 2185/96⁷.

Поменуте контроле и ревизија примјењују се на све уговараче, подуговараче и кориснике средстава бесповратне помоћи који приме средства ЕУ-а.

7. НЕЗНАТНА РЕАЛОКАЦИЈА СРЕДСТАВА

Овлаштени службеник за одобрење при Делегацији (АОД) или овлаштени службеник за одобрења при подделегацији (АОСД), у складу са овлашћењима која му да АОД и принципима доброг финансијског управљања, може да изврши незнатне реалокације средстава без потребе за допуне финансијске одлуке. У овом контексту, кумулативна реалокација која не прелази 20 % укупног износа одређеног за програм, подложних лимиту од 4 милиона еура, неће се сматрати знатним, под условом да не утичу на природу и циљеве програма. ИРА Комисија ће да буде обавијештена о горе наведеним реалокацијама.

8. ОГРАНИЧЕНЕ ПРОМЈЕНЕ У СПРОВОЂЕЊУ ПРОГРАМА

Ограничене промјене у реализацији овог програма, које утичу на основне елементе из члана 90. Правилника о примјени из Финансијске уредбе, који су индикативне природе⁸, може предузети овлашћени службеник за одобрења при Делегацији (АОД) или овлашћени службеник за одобрења при подделегацији (АОСД), у складу са овлашћењима која му да АОД и принципима доброг финансијског управљања, без доношења допунске одлуке о финансирању.

⁷ Уредба Комисије (ЕЦ, Еуратом) број 2185/96 од 11. јуна 1996., (ОЈ L 292, 15. 11. 1996., стр. 2)

⁸ Ови основни елементи индикативне природе су, код средстава бесповратне помоћи, индикативан износ позива на подношење приједлога и, код набавке, индикативан број и врста уговора који се предвиђају, као и индикативан временски оквир за покретање процедура набавке.